

המطبوعות מהפירות נחל דליה (אום תות)

הלנה סוקולוב

- .5. סל 1524, לוקוס 157, ר"ע 60103. ארכדיס, 383 לסה"ג.
- פנימ:** DN [ARCADIVS PF] AVG דיוון לימיין, עטור נזר פנינים, לבוש גלימה ושרוון. גב: VOT/X/MVLT/XX. כתובה בתוך זר. א,↑ 0.95 גרם, 11 × 12 מ"מ. LRBC 2:101, No. 2735
- .6. סל 1586, לוקוס 156, ר"ע 60102. אירור 1:6. ארכדיס, קיזיקוס, 383 לסה"ג.
- פנימ:** DN ARCADIVS PF AVG דיוון לימיין, עטור נזר פנינים, לבוש גלימה ושרוון. גב: VOT/V. כתובה בתוך זר. א,↖ 1.31 גרם, 13 מ"מ. LRBC 2:98, No. 2562
- .7. סל 1585, לוקוס 156, ר"ע 60101. אירור 1:7. תאודוסיוס הא', ניקומדייה, 392–383 לסה"ג.
- פנימ:** DN THEODO-SIVS PF AVG דיוון לימיין. עטור נזר פנינים לבוש גלימה. גב: SALVS REI-PVBLICAE לשמאלי, גורתת שבוי, על כחפה נס; בשטח השמאלי צלב; מתחתן לקו SMNA. א,↓ 0.82 גרם, 13 מ"מ. LRBC 2:94, No. 2413
- .8. סל 38, ר"ע 60115. המאות הדר'–הה' לסה"ג.
- פנימ:** [- - -] דיוון לימיין. גב: [- - -] דמות עומדת. א,↑ 1.18 גרם, 12 מ"מ.
- .9. סל 213, לוקוס 146, ר"ע 60100. אירור 1:9. אנטטיטיסוס הא', קונסטנטינופוליס, 518–498 לסה"ג.
- שלושים ושמונה מطبوعות נחשפו בחפירות נחל דליה (אום תות), מהם זהה 27 (ר' אברנ, כרך זה).¹
- .1. סל 1684, לוקוס 202, ר"ע 60120. אירור 1:1. ואלריאנוס (259–253 לסה"ג), צור.
- פנימ:** IMP C P LIC VALERIANVS AV דיוון לימיין, עטור זר. גב: [- - -] METR[Avg] אירופה עומדת, לבושה גלימה ארכאה, מחזיקה ביד שמאל קערה. בשדה השמאלי מופיע פר. למעלה — סלים של אمبرוזיה עם עץ זית בינויהם; למטה — קוונכיה. א,↖ 13.10 גרם, 27 מ"מ. BMC Phoen:290, No. 468
- .2. סל 584, לוקוס 274, ר"ע 60116. רומי פרובינצייאלי, המאה הג' לסה"ג.
- פנימ:** [- - -] ראש לימיין. גב: שחוק. א,↖ 11.23 גרם, 22 × 22 מ"מ.
- .3. סל 329, לוקוס 270, ר"ע 60123. 361–351 לסה"ג, אלכסנדריה.
- פנימ:** [- - -] דיוון לימיין. גב: FEL TEMP REPARATIO הנופל מסוטו. מתחתן לקו ALEA. א,↑ 1.33 גרם, 12 מ"מ. LRBC 2:103, No. 2846 (but AE4) השווה (but AE4)
- .4. סל 1583, לוקוס 178, ר"ע 60105. קוונסטנטיטוס הב', 361–351 לסה"ג.
- פנימ:** DN CONSTAN-TIVS PF AVG דיוון לימיין, עטור נזר פנינים, לבוש גלימה. גב: FEL TEMP REPARATIO הנופל מסוטו. א,↖ 1.81 גרם, 14 מ"מ. LRBC 2:100, No. 2632 השווה (but AE4)

יוסטינוס הא' (10) 527-518 לס"ה(),
קונסטנטינופוליס. (11) ניקומדיה. (במטע
11 הזיהוי ליווסטינוס אינו בטוח)
פנימים : DN IVSTI-NVS PP AVC
ביבן לימיון, עטו נזר, לבוש גלימה ושרוון.
M, למעלה צלב, מימיין צלב נסף, בשמאל
כוכב; (10) למטה Δ, מתחתלו CON; (12) למטה
A, מתחתלו לקו NIKM
א, פוליס, ↓. (10) 17.35 גרם, 31 מ"מ;
17.20 גרם, 31 מ"מ; (11) 15.57 גרם, 30 × 32 מ"מ.
грам, 29 מ"מ;

פנימ: ANASTA-[S]IVS PP AV(C) DN דיקון
לימין: עטור נור, לבוש גלימה ושרוון.
גב: M; למטה צלב; בצדדים כוכבים; למטה B;
מתחת לקו CON
Æ, פוליס, ↗ גרום, 33 × 34 מ"מ.
ר: DOC 1:19, No. 23b

(11); 60122 ר"ע 101 לוקוט סל 25 (10). 12–10
 סל 561, 60111 ר"ע 273 לוקוט (12); 563 לוקוט ר"ע 273 אירוו 1 60113.

איור 1.

DOC (17) ; *DOC* 1:80, No. 30h (16) ; No. 28a .*DOC* 1:80, No. 30 (18) ; 1:79, Nos. 291–294

.19. סל 570, לוקוס 273, ר"ע 60114. אירור 2:19.

יוסטיניאנוס הא', קונסטנטינופוליט, 552/3 לסה"ג.
פנימ: IVSTINI-ANVS PP AVC : דיוון לחזיה, עטור כתר, לבוש גלימה ומחזיק כדור על צלב ביד ימין.

גב: **M** ; למלטה צלב, בימין X/X, בשמאל ANNO, למטה ג, מתחתן לקו CON .
פוליס, ↘, 16.48 גראם, 32 מ"מ.
DOC 1:92, No. 50b ר'.

.20. סל 1582, לוקוס 178, ר"ע 60104. 60104.

יוסטיניאנוס הב', קונסטנטינופוליט, 574/5 לסה"ג.
פנימ: קיסר וקיסרית יושבים, עטרות הילוט, לברושים גלימות; הקיסר מחזיק צלב על כדור ביד ימין, הקיסרית מחזיקה שרביט.

גב: **K** ; למלטה צלב, למטה Δ, בימין X, בשמאל ANNO .
פוליס, ↓, 5.63 גראם, 22 × 23 מ"מ.
DOC 1:217, No. 56c ר'.

.21. סל 162, לוקוס 127, ר"ע 60099. 60099.

יוסטיניאנוס הב', אנטიוכיה, 575/6 לסה"ג.
פנימ: קיסר וקיסרית יושבים, מחזיקים כדור עם צלב ושרביטים.

ר' .DOC 1:40, (11) ; *DOC* 1:41, Nos. 9d.1–2 (10) .
DOC 1:49, No. 31 without (21) ; Nos. 9a–d .cross on diadem

.18–13. (13) סל 562, לוקוס 273, ר"ע 60112 .
אירור 1:13 ; 13:1 (14) סל 531, לוקוס 273, ר"ע 60110 ;
(15) סל 486, לוקוס 273, ר"ע 60109 ; 16) סל 329, לוקוס 270, ר"ע 60108 ; 330 (17) סל 583, לוקוס 270, ר"ע 60107 ; 17:1 (18) סל 538, לוקוס 270, ר"ע 60106 ; 251 (19) ניקומדיה ;
יוסטיניאנוס הא', 527 לסה"ג. (20) ניקומדיה ;
(21) קונסטנטינופוליט.

פנימ: DN IVSTINI-ANVS PP AVC : דיוון לימיין, עטור נזר, לבוש גלימה ושריון.
גב: **M** ; למלטה צלב. (13) בצדדים צלבים נוספים, בימין צלב על למטה B, מתחתן לקו NIKM ; (14) בימין צלב על הכדור, בשמאל כוכב ; (15) למטה צלב, בימין צלב נסף, בשמאל כוכב, למטה A, מתחתן לקו N[COI] ; (16) בצדדים כוכבים, למטה E ; (17) בצדדים צלבים נוספים, למטה E, מתחתן לקו N[COI] ; (18) בצדדים כוכבים.

פוליס. ↘, 14.72 גראם, 29 מ"מ ; (14) ↗, 13.21 גראם, 33 מ"מ ; (15) 16.05 גראם, 30 מ"מ ; (16) 15.62 גראם, 28 × 29 מ"מ ; (17) 12.58 גראם, 31 × 28 מ"מ ; (18) 14.87 גראם, 29 × 29 מ"מ ; (19) 36.29 גראם, 27 מ"מ .
ר' .*DOC* 1:110, Nos. 110.1–110.4 (13) ;
DOC 1:78, (15) ; *DOC* 1:80, Nos. 31a–31b (14)

19

22

26

22

1
0

.2 אירור

- גב: K**; למעלה צלב, למטה A, בימין X, בשמאלי ANNO AE, חצי פוליס, ↴ 6.02 גרם, 23 × 25 מ"מ.
DOC 1:315, No. 60 (but beneath A) השווה .25. סל 163, לוקוס 131, ר"ע 60124. המאות הה'–הו' לסה"ג.
פנימ: דיוון. **גב: עיגול או תשליב.** AE, נומוס, 0.67 גרם, 8 מ"מ.
- .26. סל 590, לוקוס 269, ר"ע 60117. אירוד 2. פוקאס, אנטוכיה, ON FOC[A] NEPEAV. הפנים: קיסר וקיסרית עומדים, עטרים כתרים. הקיסר מחזיק כדור עם צלב ביד ימין, הקיסרית מחזיקה שרביט, למעלה בינהם צלב.
גב: X • X למעלה צלב, למטה P, בימין ||, בשמאלי ANNO AE, חצי פוליס, ↑ 5.35 גרם, 22 מ"מ.
.DOC 2:189, Nos. 92.1; 92.2
- .27. סל 1527, לוקוס 165, ר"ע 60119. ביונטו-ערבי, לוד (דיאספוליס), 696/7–641. הפנים: קיסר עומד לחזית לבוש גלימה.
גב: m (נקודות בין הצלעות), למעלה צלב, בימין ||/||, בשמאלי ANNO. מתחת לקו JKIO[N].
AE, פلس, ↓ 2.83 גרם, 20 מ"מ.
השווה .Qedar 1988–1989:33.
- גב: M**; למעלה צלב, הצד ימין X/I, בשמאלי ANNO AE, פוליס, ↴ 13.84 גרם, 29 × 32 מ"מ.
.DOC 1:245, No.158a
- .22. סל 34, לוקוס 112, ר"ע 60121. אירוד 2. מאוריקיוס, אנטוכיה, ON NAITAPPIV ~ OINANOC. הפנים: דיוון לחזית, עטור כתר עם תלתן (trefoil), לבוש גלימה, מחזיק מפה בימין ושרביט עם עיט בשמאלי.
גב: m; למעלה, צלב; בימין ||/||, בשמאלי ANNO AE, פוליס, ↓ 12.12 גרם, 25 מ"מ.
.DOC 1:339, No.155
- .23. פ"ש, סל 36, לוקוס 115, ר"ע 60098. מאוריקיוס, תסלוניקה, 587/8 לסה"ג.
פנימ: דיוון לחזית, עטור כתר, לבוש גלימה; מחזיק כדור על צלב ביד ימין ומגן ביד שמאלי.
גב: K; למעלה צלב, למטה TES, בימין I, בשמאלי ANNO AE, חצי פוליס, ↴ 3.78 גרם, 19 × 20 מ"מ.
.DOC 1:321, No.78.1
- .24. סל 1589, לוקוס 180, ר"ע 60118. מאוריקיוס, קונסטנטינופוליס, 597/8 לסה"ג.
פנימ: DN mAVRVICI TIBER PPA. דיוון לחזית, עטור כתר עם צלב, לבוש גלימה ושרiron; מחזיק צלב ביד ימין.

הערה

¹ המטעות נוקו במעבדות רשות העתיקות בראשות אלה אלטמן.

הפניות

אבנר ר' כרך זה. שריידי מבנים ומתקן מהתקופה הביזנטית והאלאמית הקדומה בנחל דליה (אום תות).

BMC *Phoen.*: G.F. Hill. *Catalogue of the Greek Coins of Phoenicia*. London 1910.

DOC 1: A.R. Bellinger. *Catalogue of the Byzantine Coins in the Dumbarton Oaks Collection and in the Whittemore Collection 1: Anastasius I to Maurice*. 491–602. Washington, D.C. 1966.

DOC 2: P. Grierson. *Catalogue of the Byzantine Coins in the Dumbarton Oaks Collection and in the Whittemore Collection 2: Phocas to Theodosius III 602–717*. Washington, D.C. 1968.

LRBC 2: R.A.G. Carson and J.P.C. Kent. Part 2: Bronze Roman Imperial Coinage of the Later Empire, A.D. 346–498. In *Late Roman Bronze Coinage (A.D. 324–498)*. London 1965. Pp. 41–114.

Qedar S. 1988–1989. Copper Coinage of Syria in the Seventh and Eighth Centuries A.D. *INJ* 10:27–39.

THE COINS FROM NAHAL DALIYA (UMM TUT)

HELENA SOKOLOV
(PP. 71*-75*)

Thirty-eight coins were uncovered in the excavations at Nahal Daliya (Umm Tut; see Avner, this volume), of which 27 were identified.

The coins range in date from the third until the seventh centuries CE.